

15 Mei 2023

Geacht College van B&W en gemeenteraad van Bodegraven-Reeuwijk,

De Adviesraad Sociaal Domein (ASD) is om advies gevraagd over het Visiedocument Preventie in het Sociaal Domein.

Dit advies is voorbereid door een werkgroep bestaande uit twee personen.

De voltallige ASD heeft hieraan voorafgaand mondeling toelichting gekregen van de verantwoordelijk ambtenaar en RADAR Advies op de totstandkoming van en de uiteindelijke gekozen kaders rondom Preventie.

Wij vertrouwen er op dat ons advies wordt meegenomen in het gemeentelijk besluitvormingsproces over dit visiedocument.

De ASD wordt uitgenodigd voor een aantal bijeenkomsten die plaats gaan vinden met (vertegenwoordigers van) stakeholders en bewoners. Dat stellen wij zeer op prijs. Wij participeren graag in het proces dat nu gestart is om te omen tot preventiebeleid in onze gemeente.

In afwachting van uw reactie.

Met vriendelijke groet,
Namens de ASD,

Marlou Min, voorzitter.

Advies Adviesraad Sociaal Domein op Visiedocument Preventie in het sociaal domein

De Adviesraad Sociaal Domein (ASD) wil in dit stadium aandacht vragen voor een drietal kaders.

1. Relatie met Preventie op het gebied van Gezondheid en Sport?

We lezen in het visiedocument dat preventie beperkt gaat worden tot het Sociaal Domein. Preventie op het gebied van Gezondheid en Sport valt daar buiten. Men wil slechts “kansen benutten die zich op het gebied van Integraal Zorgakkoord (IZA) / Gezond en Actief Leven (GALA) gaan voordoen.”

De ASD heeft daar de volgende bezwaren tegen:

- a. Allereerst vindt de ASD deze beperking van Preventie heel verwarrend. Zijn daarmee huidige lokale activiteiten, zoals Bewegen op recept of Samen Gezond Bodegraven, opeens geen preventie meer? Ook activiteiten die nu tot stand komen door het Leefstijl-akkoord (Sportakkoord + Preventie-akkoord samen) vinden plaats onder de noemer van Preventie, deze verdienen een duurzaam vervolg en meer inbedding.
- b. Het actuele preventiebeleid van het Rijk stimuleert, middels IZA en GALA, “een lokale samenhangende aanpak op het gebied van gezondheid, sport en bewegen én een sociale basis.” Met IZA en GALA liggen méér dan kansen, dit vergt lokale afstemming en samenhang.
- c. Gezondheid vermindert volgens ons juist het gebruik van dure voorzieningen in het Sociaal Domein, waaronder die in de Wmo en Jeugdzorg.

De ASD adviseert daarom om opnieuw te kijken naar Gezondheid en Sport in relatie tot het Sociaal Domein. Tevens om de ervaringen te benutten die nu lokaal worden opgedaan op het gebied van gezondheid en sport. En tot slot om proactief af te stemmen met de lokale planvorming op het gebied van GALA / IZA.

2. Samenhang nodig met andere opgaven in het Sociaal Domein

In het visiedocument Preventie wordt gekozen voor focus op het beleidsterrein Sociaal Domein Maar de ASD mist hierbij de relatie met andere opgaven in het Sociaal Domein. Denk aan de nieuwe Inkoop Wmo en Jeugdzorg en het Rekenkameronderzoek over Ferm Werk. Daar ligt volgens de ASD de kern van Preventie in het Sociaal Domein, ze komen echter in het visie-document niet expliciet aan bod. We staan bij beiden even kort stil.

- a. Momenteel vindt de voorbereiding plaats op de regionale Inkoop Wmo en Jeugdzorg per 2025. Daarin streeft men naar afname van instroom naar ingekochte, ‘dure’ maatwerkvoorzieningen Wmo en Jeugdhulp. Hierbij wordt steeds gewezen op het grote belang van een stevig voorveld, als sociale basis. Na ‘triage’ moet bij eenvoudige problemen daarnaar worden doorverwezen om problemen niet te verergeren, te ‘normaliseren’ dan wel op te lossen. De Gemeente is hierbij aan zet.
Wij constateren momenteel dat er weliswaar veel plaatsvindt op dit gebied, denk aan: vrijwilligersorganisaties, verenigingen, maatschappelijk werk, welzijnswerk, Huizen van Alles, etc. Maar dit lijkt ‘hapsnap’ en ‘los zand’, er is onvoldoende samenhang en samenwerking. Een medewerker van het Sociaal Team heeft niet alleen een overzichtelijk Zorglandschap nodig, maar ook een overzichtelijk Sociaal landschap. Maar ook een inwoner zelf heeft baat bij overzicht. Dit vergt naast een Sociale Kaart een inventarisatie van wat werkt, wat niet, samenwerking en waar zo nodig nieuwe initiatieven.
- b. De gemeente is ook aan zet bij het activeren van cliënten in de C / D – categorie van Ferm Werk. Dat was één van de constatering in het rapport van de Groene Hart Rekenkamer. Deze cliënten kunnen stapsgewijs weer gaan deelnemen aan de samenleving c.q. werk door actieve

bemiddeling naar vrijwilligerswerk. Wie pakt dit op in Bodegraven-Reeuwijk en wie gaat de vrijwilligersorganisaties hierbij ondersteunen?

De ASD adviseert om expliciet linken te leggen met de Inkoop Wmo / Jeugdzorg en de aanbevelingen van het rapport van de Groene Hart Rekenkamer over FermWerk. Hier liggen ons inziens de preventie-opgaven in het Sociaal Domein.

3. Opdrachtgeverschap van de gemeente

In het visiedocument wordt terecht stil gestaan bij de gemeente als opdrachtgever. De aandacht ligt hierbij vooral op het aangaan van goed partnerschap met individuele stakeholders, uitmondend in nieuw subsidiebeleid.

Maar de ASD mist hierbij de regierol van de gemeente om structurele samenwerking tussen stakeholders tot stand te brengen. Gezamenlijk kun je tot nieuwe, integrale diensten komen. Samenwerking gaat echter niet vanzelf. Het is voor individuele organisaties lastig om 'boven hun pet' te denken, omdat vaak het overzicht en inzicht ontbreekt. Ook is het moeilijk om zelf het initiatief te nemen.

De ASD adviseert om één van de geplande sessies met stakeholders specifiek te wijden aan samenwerking. Dit levert aangrijpingspunten en draagvlak voor een strategie om te komen tot structurele samenwerkingsverbanden, zoals een ketenpartneroverleg vroegsignalering.